

Sygn. akt II K 266/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Nowym Targu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksander Jędryka

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Ożańska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 13.06.2017r., 07.08.2017r., 28.08.2017r. z oskarżenia publicznego sprawy:

J. M. (M.)

s. J. i A. z domu S.

ur. (...) w M.

oskarżonego o to, że:

I. w dniu 03 sierpnia 2016 roku w miejscowości M., powiatu (...), nie zastosował się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Nowym Targu wyroku z dnia 13.04.2015r sygn. akt II K 79/15, zakazującego zbliżania się do J. K. (1) na odległość nie mniejszą niż 10 metrów oraz zakazu kontaktowania się nią, przy czym w odniesieniu do zarzucanego mu czynu miał on w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania jego znaczenia oraz pokierowania swoim postępowaniem,

- tj. o przest. z art. 244 kk w zw. z art. 31 § 2 kk,

II. w dniu 03 sierpnia 2016 roku w miejscowości M., powiatu (...), naruszył nietykalność cielesną J. K. (1) poprzez uderzenie jej ręką w twarz, przy czym w odniesieniu do zarzucanego mu czynu miał on w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania jego znaczenia oraz pokierowania swoim postępowaniem,

- tj. o przest. z art. 217 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk,

I. Na mocy art. 414 § 1 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 kpk uniewinnia oskarżonego J. M. od czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia;

II. Uznaje oskarżonego J. M. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt II aktu oskarżenia, stanowiącego występki z art. 217 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk i za to na mocy art. 217 § 1 kk przy zast. art. 31 § 2 kk i art. 60 § 7 kk odstępuje od wymierzenia kary;

III. Na mocy art. 60 § 7 kk w zw. z art. 39 pkt 2b kk orzeka wobec oskarżonego J. M. środek karny w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej J. K. (1) na odległość mniejszą niż 10 metrów na okres 2 lat;

IV. Na mocy art. 60 § 7 kk w zw. z art. 46 § 1 kk orzeka od oskarżonego J. M. na rzecz pokrzywdzonej J. K. (1) 200 (dwieście) złotych zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

V. Na mocy art. 29 ust.1 ustawy z dnia 26.05.1982 roku Prawo o adwokaturze oraz § 4 ust. 1 i § 17 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. P.

z Kancelarii Adwokackiej w N. kwotę 619,92 (sześćset dziewiętnaście 92/100) złotych, w tym 115,92 (sto piętnaście 92/100) złotych podatku VAT tytułem opłaty za obronę z urzędu;

VI. Na mocy art. 624 § 1 kpk zwalnia oskarżonego J. M. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Sygnatura akt II K 266/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 sierpnia 2017 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Oskarżony J. M. jest przyrodnim bratem ojca pokrzywdzonej J. K. (1). Oboje mieszkają w M. i są skonfliktowani na tle podziału majątku po wspólnych spadkodawcach. J. M. był karany wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Targu dnia z dnia 18 sierpnia 2015 r. sygn. akt II K 79/15 za kierowanie gróźb pozbawienia życia oraz za spowodowanie lekkiego uszkodzenia ciała J. K. (1). Wyrokiem tym orzeczono wobec J. M. środek karny w postaci zakazu zbliżania się do J. K. (1) na odległość mniejszą niż 10 metrów oraz zakaz kontaktowania się z nią.

Dowody: zeznania J. K. (1) k. 144, odpis wyroku k.24

Latem 2016 r. zespół geodetów działający na zlecenie Starostwa Powiatowego w N. wykonywał w Gminie S. czynności związane z modernizacją ewidencji gruntów i budynków. W celu ustalenia przebiegu granic ewidencyjnych organizowano spotkania z właścicielami działek. Na terenie M. spotkania takie odbywały się w miejscowej remizie OSP. Stale brali w nich udział geodeci : R. W. (1), R. J. (1), A. B. i przedstawiciel Urzędu Gminy w S. K. K. (1). Do właścicieli działek kierowane były urzędowe zawiadomienia o tych czynnościach. Właścicielom działek graniczących ze sobą wyznaczano ten sam czas stawiennictwa. Zdarzało się, że jedna osoba miała określonych kilka terminów spotkań w ciągu jednego w zależności od położenia należących do niej działek.

Zawiadomienia takie otrzymali również J. M. i J. K. (1), przy czym wspólny dla nich termin wyznaczono na dzień 3 sierpnia 2016 r. na godz. 9.00.

Dowody: zeznania świadków : R. W. (1) k. 144, A. B. k.145-146, J. K. (1) k. 143 pismo firmy Grupa (...) S.A. k.159, częściowo wyjaśnienia oskarżonego k.142,

Gdy J. M. wszedł wtedy do sali remizy, przebywało tam kilkanaście osób. Przed stolikiem geodety R. J. (1) siedziała już J. K. (1). J. M. usiadł obok niej i zapytał geodety, czy będą ustalane granice działki (...). J. K. (1) powiedziała wtedy, że sprawa o ta działkę jest w sądzie a J. M. przedłuży proces na co ten krzyknął, że działki nie są jej i otwartą dłonią uderzył ją w twarz. J. K. (1) wybiegła w tedy z remizy. Stojącemu na zewnątrz K. K. (1) krzyknęła, że M. uderzył ją w twarz, po czym telefonicznie wezwała policję.

Dowody: zeznania J. K. (1) k. 143-144, zeznania R. J. (1) k.146, 21, zeznania R. W. (1) k.144-145,13, częściowo wyjaśnienia J. M. k.142.

Oskarżony J. M. ma 67 lat, wykształcenie zawodowe, jest żonaty, ma czworo dorosłych dzieci, pobiera ok. 1000 zł renty miesięcznie, jest właścicielem gruntów rolnych, leśnych i domu mieszkalnego, rozpoznano u niego zakłócenia czynności psychicznych pod postacią organicznych zaburzeń osobowości, które ograniczyły u niego w stopniu znacznym zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem. Był karany wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Targu z dnia 18 sierpnia 2015 r. sygn. akt II K 79/15 zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Nowym Sączu sygn.. II Ka 296/15 gdzie, za przest. z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 157 § 2 kk wymierzono mu karę 4 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społecznej w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym zawieszono na jednoroczny okres próby oraz orzeczono wobec J. M.

środek karny w postaci zakazu zbliżania się do J. K. (1) na odległość mniejszą niż 10 metrów i zakaz kontaktowania się z nią.

Dowód : oświadczenie oskarżonego k.33,141,informacja o stanie majątkowym k.61, opinia sądu psychiatryczna k.89-93, informacja z Krajowego Rejestru Karnego k.102-104, odpis wyroku k.24,25

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w głównej mierze na podstawie zeznań świadków J. K. (1), R. J. (1), R. W. (1) i K. K. (1). Inni świadkowie występujący w sprawie chociaż w ocenie sądu wiarygodni – nie mieli wiadomości na temat przedmiotowego zajścia a część z nich w ogóle nie zna oskarżonego i pokrzywdzonej. C. a także protokół z badania trzeźwości oskarżonego.

J. K. (1) zeznała, że 3 sierpnia 2016 r. poszła do remizy OSP w M., gdzie były ustalane granice pomiędzy działkami. Miała wezwanie na kilka terminów. Oczekując na rozmowę z geodetą usiadła na krześle. Wtedy przyszedł jej wujek M. i usiadł na krześle obok niej z lewej strony. Pytał geodety, czy będą ustalane granice działki nr (...). Wtedy powiedziała , że sprawa o tą działkę jest sądzie a J. M. przedłuży proces. Wtedy oskarżony uderzył ją dłonią w twarz. Poczula ból, miała zaczerwienienie w okolicy nosa. Wyszła z sali i zawiadomiła Policję. Pokrzywdzona zaznaczyła, że J. M. miał orzeczony zakaz zbliżania się do niej (k.143).

Świadek R. J. (1) zeznał w toku dochodzenia, że był zajęty sprawdzaniem przebiegu granic na komputerze. Obok stała kobieta o nazwisku K. a obok niej stał mężczyzna w wieku ok. 60 lat, który krzyczał, że działki nie są jej”. W pewnym momencie kobieta krzyknęła, świadek podniósł głowę i zobaczył, że wychodzi ona z sali. Zrobił się harmider, obecne osoby mówiły, że mężczyzna ją uderzył (k.21). Zeznania te R. J. (1) podtrzymał na rozprawie ale nie pamiętał już , czy to oskarżony stał wtedy przy opisanej kobiecie

Świadek R. W. (1) zeznał, że pracując przy modernizacji ewidencji gruntów przebywał w pomieszczeniu remizy w M.. Był zajęty rozmową z kilkoma osobami, panował harmider. Na jego tle usłyszał głośniejszy głos i zobaczył wtedy kobietę wychodzącą z sali. Później dotarły do niego pogłoski, że prawdopodobnie kobieta ta została uderzona (k.13). na rozprawie R. W. podtrzymał te zeznania dodając, że w S. przebywało wtedy średnio 20 – 25 osób, panował duży poziom hałasu, gdyż osoby te rozmawiały z geodetami oraz między sobą.

K. K. (1) zeznał, że uczestniczył w pracach zespołu geodetów jako przedstawiciel Urzędu Gminy w S.. Podczas tych prac do remizy w M. przyszedł znany mu J. M. – wtedy świadek wychodził z S.. Po chwili z remizy wybiegła J. K. (2), która krzyknęła, że M. uderzył ja w twarz. Następnie odeszła z telefonem, aby znaleźć zasięg. Po powrocie do S. świadek dowiedział się od geodety o imieniu R., że ktoś się odwrócił i uderzył J. K. (2) ale on tego dokładnie nie widział, gdyż był zajęty dokumentami.

Pomiędzy zeznaniami wymienionych świadków widoczna jest wyraźna korelacja. Mimo, że R. J., R. W. i K. K. nie widzieli uderzenia J. K. (1) przez oskarżonego to ich zeznania odnośnie okoliczności towarzyszących tej sytuacji i następujących po niej są ściśle zbieżne z zeznaniami pokrzywdzonej. R. J. i R. W. to osoby całkowicie obce dla oskarżonego i pokrzywdzonej, mieszkające na innym terenie i niezainteresowane rozstrzygnięciem sprawy. Na podstawie zeznań R. J. można nosić, że była co najmniej jedna osoba, która bezpośrednio widziała uderzenie pokrzywdzonej przez oskarżonego, gdyż taką informację uzyskał od obecnych wtedy w sali osób. Zauważyć należy, że wzmianka o takich plotkach występuje też w zeznaniach P. G. i jego żony M. G. (1). Z tych względów sąd dał wiarę zeznaniom J. K. (2), R. J. (1), R. W. (1) i K. K. (1).

Sąd nie odmówił wiary zeznaniom A. B., B. C., Z. M., T. R., J. B., M. J., H. B., M. G. (2), B. H., P. G. i M. G. (1), że świadkowie ci nie widzieli, aby oskarżony uderzył pokrzywdzoną. Zajście miało bowiem incydentalny charakter i bardzo krótki przebieg, więc mogło pozostać niezauważone dla większości osób przebywających w sali i zajętych swoimi sprawami. Niewiarygodne natomiast dla sądu były zeznania H. B., M. G. (2), B. H., że w ogóle nie słyszeli o jakimkolwiek zajściu. Wszyscy oni byli w remizie w zbliżonym czasie, interweniowała tam Policja, strony zajścia są im znane. Naturalnym jest więc, że ta sytuacja musiała być tam na gorąco komentowana (co potwierdzają zeznania P.

G. i jego żony). Postawa wymienionych świadków wskazuje, że zatajając swoją wiedzę nie chcieli się oni angażować w spory pomiędzy J. K. a oskarżonym.

J. M. nie przyznał się do zarzuconych mu czynów wyjaśnił, że 3 sierpnia 2016 r. stanął do remizy OSP w M. Górnej, gdyż dostał wezwanie w związku z ustaleniem granic przez geodetę. Został tam J. K. (1), która rozmawiała z geodetą. Usiadł na krześle w odległości kilku metrów od niej a gdy wyszła z S. to podszedł do geodety razem z sąsiadką B. C.. Gdy wychodził z S. minął się z J. K. (1) ale jej nie dotknął. Oskarżony zaznaczył, że według jego wiedzy zakaz zbliżania się nie obowiązuje w miejscu publicznym. Sąd odmówił wiary oskarżonemu, że nie zbliżał się on do pokrzywdzonej i nie uderzył jej. Przeczą temu bowiem w części zeznania świadka R. J. (1), z których wynika, że oskarżony stał przy pokrzywdzonej i krzyknął „ że działka nie jest jej” koresponduje to z zeznaniem J. K. co do dalszego zachowania oskarżonego. Sąd dał wiarę zeznaniom oskarżonego, że podszedł on do geodety z B. C. – co ta potwierdziła, lecz nie sprzeciwia się przyjęciu, że w innym momencie oskarżony rozmawiał z geodetą R. J. w obecności B. C..

Sąd uwzględnił wszystkie ujawnione w toku rozprawy dowody z dokumentów w szczególności informacje udzielone przez firmę Grupa (...) S.A, informację z Krajowego Rejestru Karnego, odpisy wyroku, informacje o stanie majątkowym – ich treść ani autentyczność nie była bowiem przez nikogo kwestionowana. Jako rzetelną i wiarygodną oceniono opinię biegłych lekarzy psychiatrów. Zawiera ona obszerny i jasny wywód, który uzasadnia wnioski opinii.

Sąd zważył co następuje:

Aktem oskarżenia zarzucono J. M., że

I. w dniu 03 sierpnia 2016 roku w miejscowości M., powiatu (...), nie zastosował się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Nowym Targu wyroku z dnia 13.04.2015r sygn. akt II K 79/15, zakazującego zbliżania się do J. K. (1) na odległość nie mniejszą niż 10 metrów oraz zakazu kontaktowania się nią, przy czym w odniesieniu do zarzucanego mu czynu miał on w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania jego znaczenia oraz pokierowania swoim postępowaniem,

- tj. przest. z art. 244 kk w zw. z art. 31 § 2 kk,

II. w dniu 03 sierpnia 2016 roku w miejscowości M., powiatu (...), naruszył nietykalność cielesną J. K. (1) poprzez uderzenie jej ręką w twarz, przy czym w odniesieniu do zarzucanego mu czynu miał on w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznania jego znaczenia oraz pokierowania swoim postępowaniem,

- tj. przest. z art. 217 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk, – tj. o przestępstwo z art. 217 § 1 kk.

Przestępstwo z art. 244 § kk polega na umyślnym naruszeniu ustanowionego przez sąd zakazu określonego zachowania - w tym przypadku zakazu zbliżania się do określonej osoby lub kontaktowania z nią. Sąd nie podziela poglądu wyrażonego przez oskarżonego, że zakaz ten nie obowiązuje w miejscach publicznych, gdyż byłoby to sprzeczne z funkcją prewencyjną przepisu określającego ten rodzaj przestępstwa. Natomiast nie wyczerpują znamion tego przestępstwa zachowania nieumyślne, przypadkowe, bądź niezależne od woli sprawcy –w tym niektóre sytuacje urzędowe. W okolicznościach niniejszej sprawy – nie zależało od woli oskarżonego, że termin jego stawiennictwa oraz stawiennictwa pokrzywdzonej na czynności związane z ustaleniem przebiegu granic ustalono tym samym czasie. Sytuacja ta wynikła wprost z okoliczności faktycznej – wspólnej granicy działek i z przepisu prawa. Przepis § 38 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. nr 38 poz. 454), wymaga, aby wykonawca prac geodezyjnych, zawiadomił wszystkich właścicieli oraz użytkowników wieczystych lub osoby władające działkami na zasadach samoistnego posiadania o czynnościach podjętych w celu ustalenia przebiegu granic działek ewidencyjnych. Jednoczesna obecność oskarżonego i pokrzywdzonej wynikała więc z istoty tych czynności (podobnie jak udział w rozprawie sądowej) i nie może być przedmiotem zarzutu naruszenia zakazu sądowego.

Z tego powodu sąd uznając, że J. M. nie wypełnił znamion czynu zabronionego z art. 244 kk uniewinnił go od czynu zarzuconego mu w pkt I aktu oskarżenia.

Odmienne oceniono natomiast zarzut postawiony J. M. w pkt II aktu oskarżenia. Przepięstwo naruszenia nietykalności cielesnej człowieka dotyczy wszelkiego rodzaju czynności oddziałujących na ciało drugiej osoby, które nie są przez nią akceptowane. Jako jedną z możliwych czynności sprawczych przepis wymienia uderzenie. Należy pod tym pojęciem rozumieć zadanie ciosu. Sprawca może to uczynić ręką, inną częścią ciała (np. kopnięcie, zadanie ciosu głową), a także przy użyciu jakiegoś przedmiotu, na przykład kija. Następstwa uderzenia nie mogą jednak wykraczać poza mieszczące się w naruszeniu nietykalności cielesnej (O. Górniok, Kodeks karny. Komentarz, s. 247) Przedstawiony wyżej materiał dowodowy wskazuje w tym zakresie na sprawstwo oskarżonego, albowiem uderzył on J. K. (1) w twarz nie powodując uszkodzenia ciała. Oceniając winę oskarżonego sąd uwzględnił, opinię biegłych lekarzy psychiatrów, z której wynika, że poczytalność oskarżonego w odniesieniu do tego czynu była w znacznym stopniu ograniczona w rozumieniu art. 30 § 2 kk. Okoliczność to w połączeniu z okolicznościami zajścia – jego krótkotrwałym incydentalnym charakterem i niewielkim nasileniem agresji – skłoniła sąd do zastosowania wobec oskarżonego nadzwyczajnego złagodzenia kary na podstawie wymienionego wyżej przepisu. W konsekwencji stosując przepis art. 60 § 7 kk sąd odstąpił od wymierzenia kary poprzestając na orzeczeniu wobec J. M. środka karnego zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej J. K. (1) na odległość mniejszą niż 10 metrów na okres 2 lat. Środek ten ma na celu zapobieżenie podobnym czynom ze strony J. M. w sytuacji, gdy konflikt majątkowy pomiędzy nim a pokrzywdzoną nie jest zakończony a z zeznań jej wynika, że do czasu przedmiotowego zajścia J. M. stosował się do poprzednio orzeczonego środka karnego tego rodzaju.

Na zasadzie art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o Adwokaturze zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. P. z Kancelarii Adwokackiej w N. kwotę 619,92 zł w tym 115,92 zł podatku VAT, tytułem należności za nieopłaconą obronę udzieloną z urzędu oskarżonemu. Należność tą wyliczono w oparciu o przepisy § 17 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu

Na zasadzie art. 624 § 1 kpk sąd zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych, gdyż przemawiają za tym jego dochody – otrzymuje niewielką rentę podobnie jak jego żona.

SSR Aleksander Jędryka